Tvorba ich žiakov

- **O Písmenách** autor Chrabr
- **Život Naumov** biografická próza
- Moravsko-panónske legendy- majú dve časti: 1) <u>Život sv. Konštantína</u> autor: KLIMENT
 2) <u>Život sv. Metoda autor:</u> GORAZD
 - NEJDE O LEGENDY V PRAVOM ZMYSLE SLOVA (chýba im motív mučeníctva, prehnanej askézy či sebapoškodzovania), ale o konkrétne fakty, udalosti

Život sv. Konštantína

- o jeho činnosti pred príchodom na VM, o jeho povahe, detstve, štúdiu, činnosti na VM až po jeho smrť a o obhajobe staroslovienčiny v Benátkach: "Či neprichádza dážď od Boha na všetkých rovnako?"
- okrem životopisných údajov aj zázračné činy: s Božou pomocou zostavil hlaholiku; symbolika čísel 3 a 7
 (a ich násobkov) rovnako ako v každej inej legende (napr. bol siedmym dieťaťom v poradí, zomrel ako 42-ročný, pochovaný až 7 dní po smrti)

Život sv. Metoda

- kratší, vecnejší
- stručne o Metodovej mladosti, živote, obšírnejšie o činnosti na Veľkej Morave, končí sa tiež smrťou a opisom pohrebu

2) Literatúra písaná po latinsky a po česky(1000 – 1500)

<u>Spoločensko-historické pomery:</u> Začiatkom 10. stor. sa Veľkomoravská ríša rozpadla. Slovensko bolo súčasťou Uhorského štátu.

- Strediskami vzdelanosti boli feudálne a cirkevné kruhy.
- Uhorskí študenti museli študovať na univerzitách v Prahe, Krakove a vo Viedni, až v r. **1465** bola založená bratislavská **Academia Istropolitana**.
- Oficiálnym (úradným) jazykom sa stáva **latinčina** bola <u>administratívnym, liturgickým a literárnym</u> jazykom privilegovaných vrstiev.

Od <u>13. -14. stor</u>. - na našom území sa začína používať **ČEŠTINA.** Slováci ju začínajú používať ako spisovný jazyk. Stáva sa literárnym a náboženským jazykom. Postupne sa upravuje, modifikuje do **slovakizovanej češtiny** (= čeština s použitím slovenských prvkov).

V najnižších vrstvách sa používajú – <u>slovenské nárečia</u>. Situácia sa mení vynájdením kníhtlače (15. st.) - literatúra sprístupnená obyvateľstvu

FNL:

11. st. – Legenda o sv. Svoradovi a sv. Benediktovi - autor: biskup Maurus, latinsky

- Benedikt – žiak Svorada

- dozvedáme sa o asketickom živote budúcich svätcov

S a B, o ich skromných životných podmienkach; zobrazuje sebatrýznenie svätcov → veria, že to je cesta k stretnutiu s Bohom

- Legenda o sv. Štefanovi (latin.)

Česky: Spišské modlitby

FSL:

<u>Kronika</u> – veľký prozaický žáner svetskej šľachtickej lit., využíva chronologický kompozičný postup; prináša cenné správy o živote feudálneho Uhorska

Zachovala sa: **Anonymova kronika** - 13. st. – po lat. – najstaršia uhorská kronika, napísal ju notár uhorského kráľa Bela III. na objednávku

MSL:

- vagantská poézia